

هستی در جهان هیدگر و صدرا

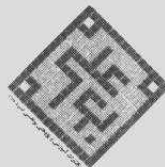
مؤلف: دکتر فریده محمدزمانی

(مدرس دانشگاه آزاد اسلامی واحد ایلام)

www.ketab.ir

انتشارات آموزش و پژوهش بوعلی

آدرس: تهران، میدان ولیعصر، نرسیده به خیابان زرتشت، کوچه قیومی،
پلاک ۳۲ واحد ۳ تلفن: ۰۲۱-۸۶۰۳۷۴۲۸ boulipub@gmail.com

سرشناسه	محمدزمانی، فریده، ۱۳۶۰
عنوان	هستی در جهان هیدگرو و صدرا
مشخصات نشر	تهران، انتشارات آموزشی و پژوهشی بوعلی، ۱۴۰۰
مشخصات ظاهری	۱۴۸ صفحه
شابک	۹۷۸-۶۲۲-۲۸۳-۰۴۹-۶
وضعیت فهرست‌نویسی	فیا
یادداشت	فارسی
موضوع	هایدگر، مارتین، ۱۸۸۹-۱۹۷۶م
موضوع	صدرالدین شیرازی، محمد بن ابراهیم
موضوع	۱۹۷۹-۱۰۵۰ق. دیدگاه هستی‌شناسی
موضوع	هستی‌شناسی (فلسفه اسلامی)
موضوع	۳۲۷۹ B
رده‌بندی کنگره	۱۹۳
رده‌بندی دیویی	۷۵۹۰۳۶۷
شماره کتابخانه ملی	انتشارات آموزشی و پژوهشی بوعلی
ناشر	سیده نیلوفر شامردادی
مدیر مسئول	محمدهادی احمدی
مدیر اجرایی	انتشارات آموزشی و پژوهشی بوعلی
صفحه‌آرایی و طراحی جلد	... جلد
تیراژ	اول - ۴۰۰۰
نوبت چاپ	۴۰۰۰۰۰ ریال
قیمت	

هستی در جهان هیدگرو و صدرا

مؤلف: فریده محمدزمانی
شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۲۸۳-۰۴۹-۶
ناشر: انتشارات آموزشی و پژوهشی بوعلی
چاپ اول: ۱۴۰۰
تیراژ: ۱۰۰۰
حق چاپ محفوظ است.

کلیه حقوق و حق چاپ متن و عنوان کتاب که به ثبت رسیده است؛ مطابق با قانون حقوق مؤلفان و مصنفان و مصوب ۱۳۴۸ محفوظ و متعلق به ناشر می‌باشد. هرگونه برداشت، تکثیر، کپی‌برداری به هر شکل (چاپ، فتوکپی، انتشار الکترونیکی) بدون اجازه کتبی از ناشر ممنوع بوده و متخلفین تحت پیگرد قانونی قرار خواهند گرفت.

فهرست

۷	مقدمه
۹	درآمد روشنگری وازگان
۱۱	فصل اول: هستی در اندیشه هیدگر
۱۱	زندگی‌نامه هیدگر
۱۳	تغییرت هستی با هستنده در اندیشه هیدگر
۱۸	هستی در اندیشه هیدگر
۳۱	راه شناخت هستی (پدیدارشناسی)
۳۶	انواع هستی (مراتب هستی) در اندیشه هیدگر
۳۹	هستی تودستی (حاضر در دست) و پیش دستی (آماده در دست)
۴۳	هستی اگزیستانسیال در جهان بودن و بنیان های هستی
۵۲	اومانیسم و هیدگر
۵۷	فصل دوم زمان در اندیشه هیدگر
۵۷	تعریف زمان از دیدگاه فلاسفه
۶۰	زمان در اندیشه هیدگر
۶۹	فصل سوم وجود در اندیشه صدرا
۶۹	زندگی‌نامه صدرالمتهلین
۷۵	شناختان صدرالمتهلین
۷۶	تعریف، تقسیم و موضوع فلسفه
۸۶	بدهات مفهوم وجود از نظر ملاصدرا
۹۲	تسکیک وجود از نظر ملاصدرا
۹۶	زبدت وجود بر ماهیت
۱۰۳	وجوب، امکان و امتناع از دیدگاه صدرالمتهلین
۱۱۲	وجود رابط و رابطی و نفسی
۱۱۴	مراتب وجود در اندیشه صدرا
۱۱۷	تغییرت منکرین وجود ذهنی

مسئله وجود اصلی‌ترین و مهم‌ترین مسأله فلسفه است. بررسی از وجود دغدغه و مسأله همکن در طول تاریخ اندیشه بشری به شمار آمده که هرگز تازگی خود را از دست نداده است. از این‌رو اندیشمندان درباره وجود دیدگاه‌های گوناگونی دارند. بیان آن دیدگاه‌ها خود گونه‌ای وجودشناسی است، با این حال درباره وجود هنوز اتهامات فراوانی بآبرجاست. علاوه بر این چون وجود از مهم‌ترین مسائلی است که می‌تواند مورد بررسی تطبیقی قرار گیرد لذا در این کتاب به بررسی نظریات دو تن از مشهورترین فلاسفه وجودی هیدگر و صدرا پرداخته می‌شود. از سنجش آراء هیدگر با صدرا می‌توان دریافت که بررسی بنیادی آن دو وجود است و هر دو برای دریافت فهمی و نیز هم‌نشینی با وجود برخاسته‌اند البته بررسی از وجود ویژه این دو فیلسوف نیست همه فیلسوفان و نیز همه کسانی که بودن و نبودن برای آن‌ها ارجمند است به وجود اندیشیده‌اند و از آن بررسی کرده‌اند، برجستگی این دو آن است که بیش از دیگران پرسیده‌اند و کندوکاو کرده‌اند و نیز بررسی‌های خود را نوشته و ماندگار ساخته‌اند، هر دو فیلسوف بر آن بوده‌اند که بر فلسفه طرحی نو درآورند و به مسأله وجود و حقیقت هستی بیش از دیگران اهمیت داده‌اند. اما اگر بررسی از هستی و اندیشیدن به آن تنها برای شناخت اندیشه‌های هیدگر و صدرا برشمردنی بود دیگر سنجش میان آن دو بی معنا می‌نمود. سنجش آن‌گاه معنا دارد که در فیلسوف با دو اندیشه، با دو فرهنگ، با دو زبان و با دو زمان را در برابر هم بگذاریم و به هم بستیم این چنین سنجشی فلسفه تطبیقی گفته می‌شود. تطبیق دو نظریه فلسفی از دو قلمرو متفاوت هم باعث رشد و بالندگی است و هم تنای مباحث فلسفی را

هستی در جهان هیدگر و صدرا

در پی خواهد شد. باتوجه به شباهت‌هایی که در مباحث وجود‌شناسی میان آراء این دو فیلسوف مشاهده می‌شود، عده‌ای نظریات آنان را بسیار نزدیک به هم تلقی کرده‌اند در حالی که جمعی دیگر نظریات آنان را مغایر یا یکدیگر دانسته‌اند. از این‌رو اهمیت بررسی و مقایسه نظریات ایشان روشن می‌گردد. هدف ما پاسخ به پرسش‌های مهمی است که در فلسفه غرب و شرق درباره مسأله وجود مطرح گردیده است. معنای وجود از نظر هیدگر چیست؟ معنای وجود از نظر صدرا چیست؟ آیا وجود از نظر هیدگر و صدرا به یک معنی مفهوم است؟ باتوجه به نوع نگاه هیدگر به عنوان فیلسوف غربی و ملاصدرا به عنوان فیلسوف اسلامی به مسأله وجود، این مسأله مورد سنجش قرار می‌گیرد تا وجوه اشتراک و اختلاف نظرات آن درباره وجود قدری روشن‌تر گردد و روشن می‌گردد که انگیزه‌های آنان متفاوت بوده است، انگیزه هیدگر انگیزه‌ای معرفت‌شناسانه و انگیزه صدرا انگیزه‌ای دینی و هستی‌شناسانه بوده است.

ساختار کتاب بدین شرح است: در فصل اول که عنوان آن هستی در اندیشه هیدگر است، به شرح حال هیدگر، مغایرت هستی و هستنده در اندیشه هیدگر، هستی و راد شناخت آن در فلسفه هیدگر، مراتب هستی که شامل هستی تودستی و هستی بیش‌دستی و هستی به عنوان اگزیزستانسیال در جهان بودن است از نگاه هیدگر و همچنین هیدگر و اومانیزم مورد بررسی قرار می‌گیرد.

فصل دوم باتوجه به اهمیت مسأله زمان در فلسفه هیدگر که حتی عنوان مهم‌ترین اثر فلسفی او نیز «هستی و زمان» است، ابتدا به تعریف زمان از دیدگاه چند فیلسوف از جمله

مقدمه

افلاطون، ارسطو، اگوستین، کانت، برگسون پرداخته و سپس زمان در فلسفه هیدگر مورد بررسی قرار می‌گیرد.

در فصل سوم نخست زندگی‌نامه ملاصدرا تشریح می‌گردد پس از آن به تعریف، تقسیم و موضوع فلسفه پرداخته می‌شود، بحث از مفهوم وجود از نظر ملاصدرا که شامل بداهت، مشترک معنوی بودن و تشکیک مفهوم وجود و همچنین زیادت وجود بر ماهیت نیز مورد بررسی قرار گرفته و سپس وجود از حیث حقیقت و مصداق از دیدگاه ملاصدرا که شامل علت و معلول، واجب و ممکن، واحد و کثیر، وجود رابط، رابطی و نفسی و اثبات وجود ذهنی و اصلت وجود است بررسی می‌شود و در آخر وجود اشتراک و افتراق آراء دو فیلسوف تشریح می‌گردد.

درآمد روشنگری واژگان

در این کتاب واژه‌های وجود، موجود، انسان، دازاین، هیدگر و خدا به کار رفته است که به ترتیب به شرح مختصری درباره‌ی آنها می‌پردازیم.

وجود: واژه وجود در فرانسه مترادف «Existence»، انگلیسی «Existence» و لاتین مترادف «Existentia» است. در فرهنگ‌های مختلف معادل فارسی آن به صورت «هستی، بود، وجود، هستی ظهوری، تقررظهوری موجودیت و موجود» بکار رفته است، در این کتاب در اغلب به جای وجود، واژه هستی به کار می‌رود.

موجود: واژه موجود در فرانسه مترادف آن «Etre»، انگلیسی «Being, to be» و لاتین مترادف «Esse» است و در فرهنگ‌های مختلف معادل فارسی آن به صورت همان

هستی در جهان هیدگر و صدرا

موجود، هستنده و هستومند، بود، وجود، کاین است. در این کتاب در فصل اول به جای واژه موجود، هستنده به کار می رود.

انسان، یا آدمی واژه انسان در فرانسه مترادف «Homme»، در انگلیسی مترادف «Human» ، «Man» ، و لاتین مترادف «Homo» است. اصطلاح آلمانی آن نیز «Dasein» است که هیدگر آن را به صورت «Da-sein» بکار برده است.^۱

www.ketab.ir

۱. بابایی، پرویز، فرهنگ اصطلاحات فلسفه، تهران، انتشارات نگاه، چاپ اول، ۱۳۷۴، صص ۱۳۲ و ۴۰ و ۱۷۴.

و نیز بریحانیان، مازی، فرهنگ اصطلاحات فلسفه و علوم اجتماعی، تهران، انتشارات پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، چاپ اول، ۱۳۷۱، چاپ دوم، ۱۳۸۱، صص ۲۹۴ و ۸۶ و ۳۷۸ و نیز صلیبا، جمیل، فرهنگ

فلسفی، ترجمه، متوجیر صائمی درّه بیدی، انتشارات حکمت، چاپ اول ۱۳۶۶، صص ۶۵۹ و ۶۳۱ و ۱۷۰.